

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої ради
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»
30.06, 2025 р. № 7

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СОЦІОЛОГІЯ»**
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю С5 Соціологія
галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини
освітня кваліфікація: магістр соціології

УВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»
30.06, 2025 р. № 388/04-04

Ужгород – 2025

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Соціологія»

1. Ректор

Володимир СМОЛАНКА

30.06.

2025 р.

2. Гарант освітньо-професійної програми

Дмитро АФАНАСЬЄВ

17.06.

2025 р.

3. Декан факультету суспільних наук

Юрій ОСТАПЕЦЬ

17.06.

2025 р.

4. Керівник робочої групи

Дмитро АФАНАСЬЄВ

17.06.

2025 р.

5. Начальник навчальної частини

Анатолій ШТИМАК

27.06

2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Соціологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Соціологія» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року № 1556-VII (Редакція від 25.09.2020 року), Постанови КМУ «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти» від 30.12.2015 року № 1187 із змінами та доповненнями внесеними Постановою КМУ № 347 від 10.05.2018 року тощо, Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 054 «Соціологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН України від 5 січня 2021 року № 14.

Освітньо-професійна програма «Соціологія» з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у складі:

1. Афанасьєв Д.М., к.соц.н., доцент, в.о. завідувача кафедри соціології та соціальної роботи «Ужгородський національний університет» – керівник робочої групи, гарант освітньої програми.
2. Шандор Ф.Ф., д.ф.н., професор, професор кафедри соціології та соціальної роботи «Ужгородський національний університет».
3. Варга Н.І., д.соц.н., професор, професор кафедри соціології та соціальної роботи «Ужгородський національний університет».
4. Повідайчик О.С., д.пед.н., професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи «Ужгородський національний університет».
5. Рюль В.О., к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціології та соціальної роботи «Ужгородський національний університет».
6. Орос О.Б., к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціології та соціальної роботи «Ужгородський національний університет».
7. Завадяк Е.М., здобувач вищої освіти за спеціальністю соціологія
8. Іваць О.М., к.соц.н., заступник директора з науково-дослідної роботи та міжнародної діяльності Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, доцент кафедри менеджменту та інноваційного розвитку освіти.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів на ОПП Соціологія

1. Сабо І.І., голова Закарпатської обласної організації Товариства Червоного Хреста України
2. Коваліско Н.В., д.соц.н., професор, професор кафедри соціології Львівського національного університету імені Івана Франка

**1. Профіль освітньо-професійної програми «Соціологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності С5 Соціологія
галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини**

Загальна інформація	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», факультет суспільних наук, кафедра соціології та соціальної роботи
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Ступінь вищої освіти: магістр. Освітня кваліфікація: магістр соціології.
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	«Соціологія»
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС.
<i>Розрахунковий строк виконання освітньої програми</i>	1 рік 4 місяці для денної та заочної форм здобуття освіти
<i>Наявність акредитації</i>	Національне агентство з якості вищої освіти Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 4053 Термін дії сертифіката до 1.07.2033 р.
<i>Цикл/рівень</i>	Національна рамка кваліфікацій України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
<i>Передумови</i>	Наявність першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	До чергового оновлення
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/16113
Мета освітньої програми	
Підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця, який здатний розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру з соціології.	
Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</i>	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, С5 Соціологія <i>Об'єкти вивчення:</i> соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи, спільноти та суспільства; соціальні явища та процеси; громадська думка; культура; соціальні інститути; соціальні структури та нерівності; соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях. <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми соціології дослідницького та/або інноваційного характеру.

	<p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи та спільноти; соціальні явища та процеси; соціальні практики; соціальні інститути; культура; соціальні структури та нерівності; соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі, як на національному, так і глобальному рівнях.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> сучасні методи збору, обробки й аналізу соціологічної інформації, методики діагностики, експертизи та прогнозування, інформаційно-комунікативні технології.</p> <p><i>Інструменти й обладнання:</i> інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма магістра орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, практичних навичок та інших компетентностей для успішного провадження професійної діяльності у сферах, тією, чи іншою мірою пов'язаних з соціологією.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Загальна освіта в галузі соціології. Акцент на знаннях, уміннях та практичних навичках у сфері суспільної проблематики, врегулювання конфліктів, фасилітації діалогів, медіації (опанування та практичне застосування новітніх методів збору соціологічної інформації, набуття необхідних компетенцій з управління та розв'язання конфліктів, надання ґрунтовних знань щодо нарощування та реалізації соціального капіталу спільнот, формування навичок соціологічного аналізу сучасних соціальних нерівностей, отримання компетенцій здійснення медіації в громадах, освітній сфері тощо). Ключові слова: соціологія, стратегічне планування, методи збору соціологічної інформації, соціальний капітал, управління конфліктами, медіація.
<i>Особливості програми</i>	Програма ґрунтується на загальнонаукових засадах, сучасному вітчизняному і зарубіжному досвіді соціологічної діяльності і підготовки фахівців, орієнтує на компетенції, важливі в подальшій професійній діяльності.
Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Працевлаштування на посадах, пов'язаних з отриманням, обробкою, аналізом та застосуванням соціологічної інформації. Національний Класифікатор України 2010, розділ 2, професіонали, клас розділу 1 https://hrliga.com/docs/327_KP.htm 224 Професіонали в галузі економіки, соціології, археографії, археології, географії, кримінології та палеографії 2442 Професіонали в галузі археографії, археології, географії, кримінології, палеографії та соціології 2442.1 Наукові співробітники археологія, географія, кримінологія, палеографія, соціологія) 2442.2 Археографи, археологи, географи, кримінологи, палеографи та соціологи
<i>Подальше навчання</i>	Продовження освіти за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-

	орієнтоване навчання, індивідуалізований, творчий підхід, навчання через ознайомчу та виробничу практики.
<i>Оцінювання</i>	<p>Накопичувальна рейтингова система, що передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за усіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної роботи, заліки, усні та письмові екзамени, тестування, диференційований залік з практик, захист кваліфікаційної роботи магістра. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357)</p> <p>Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952), Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070) з дотриманням норм академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223).</p> <p>Перезарахування кредитів відбувається на основі Положення про визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131).</p> <p>Наявна чітка процедура розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти, яка описана в Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу Ужгородський національний університет» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964) та Положенні про порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967).</p>
Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні задачі соціології дослідницького та/або інноваційного характеру з фокусом на врегулювання конфліктів та посередництво (медіацію).
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт</p> <p>ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК07. Здатність планувати і здійснювати міжособистісну взаємодію.</p>

	ЗК08. Здатність усвідомлювати проблематику рівних можливостей у суспільстві, зокрема у її гендерних, расових, вікових аспектах.
<i>Фахові компетентності спеціальності (СК)</i>	<p>СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.</p> <p>СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.</p> <p>СК03. Здатність проектувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію.</p> <p>СК04. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень.</p> <p>СК05. Здатність обговорювати результати соціологічних досліджень та проектів українською та іноземною мовами.</p> <p>СК06. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК07. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми.</p> <p>СК08. Здатність розуміти соціальні процеси, тренди, можливості і виклики соціальних змін в Україні та світі та стратегічно планувати вектор їх руху.</p> <p>СК09. Здатність розв'язувати конфлікти та вести діалог з усіма зацікавленими соціальними суб'єктами.</p> <p>СК10. Здатність виконувати роль медіатора в громадах, освітніх закладах, вирішувати суперечності в позасудовому порядку.</p> <p>СК11. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p>
Програмні результати навчання	
<p>В результаті опанування ОП соціолог повинен:</p> <p>ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.</p> <p>ПР02. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.</p> <p>ПР03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.</p> <p>ПР04. Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.</p> <p>ПР05. Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах.</p> <p>ПР06. Вільно спілкуватись усно і письмово українською мовою та однією з іноземних мов при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері соціології та суміжних наук у тому числі в контексті співпраці з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p> <p>ПР07. Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей.</p> <p>ПР08. Зрозуміло і недвозначно доносити знання, власні висновки та аргументацію з питань соціології та суміжних галузей знань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПР09. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.</p> <p>ПР10. Здійснювати аналіз і синтез, представлення й інтерпретацію числової і нечислової соціологічної інформації.</p> <p>ПР11. Проводити аналіз та ідентифікацію конфлікту, визначати можливості та способи інтервенції, медіабельність конфлікту.</p>	

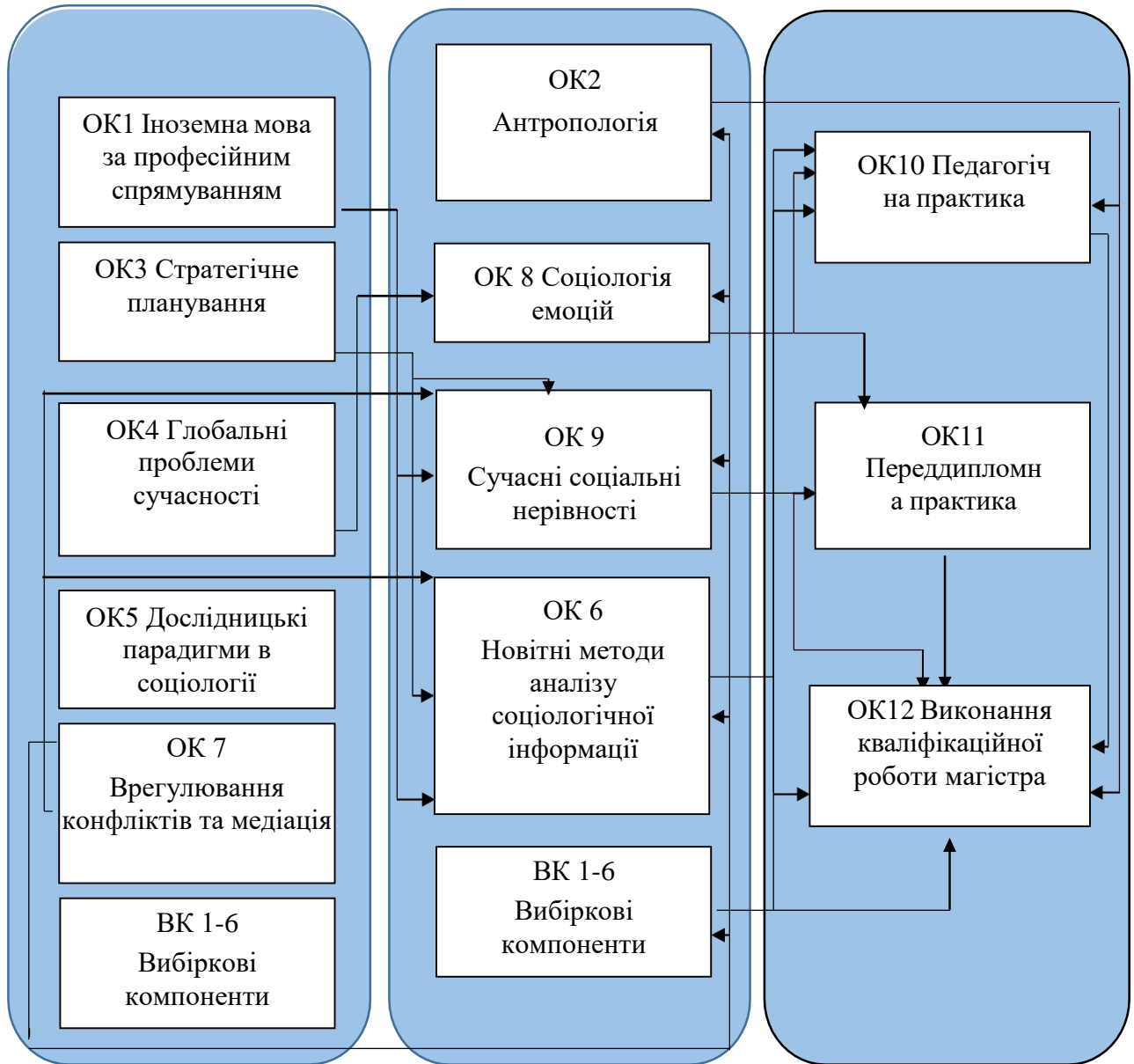
<p>ПР12. Проводити медіаційні сесії, фасилітувати діалоги.</p> <p>ПР13. Активно слухати, перефразувати, резюмувати, ставити запитання, аналізувати невербальні прояви комунікації.</p>	
Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Склад проектної групи освітньо-професійної програми, професорсько-викладацький склад, який задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.</p> <p>Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.</p> <p>Для підготовки здобувачів застосовуються сучасні інформаційно-технічні засоби, завдяки яким студенти мають можливість підвищувати свій професійний рівень, займатися науковими дослідженнями. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантує формуванню визначених ОП компетентностей та програмних результатів.</p>
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу – навчально-методичні комплекси дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт (проектів), дипломних робіт (проектів) тощо
Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Академічна мобільність студентів здійснюється на основі двосторонніх угод, укладених між ДВНЗ «Ужгородським національним університетом» та закладами вищої освіти України.
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Відповідно до Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269 , встановлено загальний порядок організації академічної мобільності студентів. Здійснюється згідно програми міжнародної академічної мобільності «Еразмус +».
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	До ДВНЗ «УжНУ» приймаються іноземні громадяни, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Особливості вступу та навчання визначаються Положенням про навчання іноземних громадян у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9378

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Антропологія	5	Іспит
ОК 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Залік
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 3	Стратегічне планування	4	Іспит
ОК 4	Глобальні проблеми сучасності	4	Іспит
ОК 5	Дослідницькі парадигми в соціології	4	Іспит
ОК 6	Новітні методи аналізу соціологічної інформації	5	Іспит
ОК 7	Врегулювання конфліктів та медіація	4	Іспит
ОК 8	Соціологія емоцій	4	Іспит
ОК 9	Сучасні соціальні нерівності	4	Залік
Практики			
ОК 10	Педагогічна практика	7,5	Диф.залік
ОК 11	Переддипломна практика	6	Диф.залік
Атестація			
ОК 12	Виконання та захист кваліфікаційної роботи магістра	16,5	Захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент		67	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК1	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК2	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу циклу професійної підготовки	4	Залік
ВК3	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу циклу професійної підготовки	4	Залік
ВК4	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу циклу професійної підготовки	4	Залік
ВК5	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу циклу професійної підготовки	4	Залік
ВК6	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу циклу професійної підготовки	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		23	

Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація випускників освітньої програми «Соціологія» спеціальності С5 Соціологія завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації «Магістр соціології».
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна (дипломна) робота магістра є завершеною розробкою, що відображає інтегральну компетентність її автора. Вона передбачає проведення самостійного дослідження здобувача освітнього ступеня магістр, спрямованого на досягнення сформульованих програмних результатів та набуття відповідних компетентностей в галузі соціології.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації результатів.</p> <p>Робота має бути оприлюднена, перевірена на плагіат за процедурою, що затверджена відповідним Положенням про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223.</p>
Вимоги до публічного захисту	Здійснюється відкрито і публічно

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

	Загальні компетентності								Фахові компетентності										
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11
ОК 1	+		+					+	+	+							+		
ОК 2			+	+				+		+			+			+			+
ОК 3	+	+			+			+	+		+				+	+			
ОК 4	+		+	+				+	+	+					+	+	+		+
ОК 5	+								+	+			+			+			
ОК 6	+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+				
ОК 7	+	+	+	+				+	+					+		+	+	+	+
ОК 8	+				+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ОК 9					+			+	+		+		+			+			
ОК 10	+	+			+	+	+	+	+	+			+			+	+		
ОК 11	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			
ОК 12	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+				

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми.

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13
ОК 1		+		+				+			+		
ОК 2	+				+	+							+
ОК 3	+	+	+		+				+		+		
ОК 4	+	+	+	+				+		+			
ОК 5	+			+	+			+	+		+		
ОК 6	+	+		+	+			+		+		+	
ОК 7		+				+	+				+	+	+
ОК 8	+	+		+	+			+		+	+		+
ОК 9	+	+	+							+	+		
ОК 10	+	+		+	+			+	+	+			+
ОК 11	+	+	+	+	+			+	+	+			
ОК 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+